

Alþingi
Erindi nr. P 127/1132
komudagur 12.3.2002

Reykjavík, 8. mars 2002

Samgöngunefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Varðar: Umsögn um frumvarp til hafnalaga, 386. mál 127. löggjafarþings

Í bréfi dagsettu 19. febrúar er óskað umsagnar Óliudreifingar ehf. á frumvarpi til hafnalaga.

Um er að ræða heildarlöggjöf um hafnarmál að ræða og snertir það félagið á margvíslegan hátt. Í fyrsta lagi rekur félagið höfn í Hvalfirði. Í öðru lagi er félagið einn stærsti viðskiptavinur margra hafna og í þriðja lagi sinnir félagið margvíslegri þjónustu á nánast öllum höfnum landsins.

Í fyrsta skipti eru sett lög um rekstur allra hafna og verður það að teljast eðlilegt að sambærilegur rammi sé um rekstur einkarekinna hafna og hafna í eigu sveitarfélaga og samræmdar kröfur gerðar til þeirra varðandi öryggis- og mengunarmál.

Í 5. grein segir að byggingaleyfi falli úr gildi ef framkvæmdir eru ekki hafnar innan 2ja ára. Samkvæmt 27. grein gildandi skipulags- og byggingalaga nr 73/97 fellur það úr gildi ef framkvæmdir eru ekki hafnar innan 12 mánaða og stangast þetta því á við þau lög. Eins er ekki hægt að sjá að lögð hafi verið fram breytingartillaga á 36. grein skipulags- og byggingarlaga sem nauðsynleg er til að gæta samræmis varðandi gildissvið þeirra laga. Sömuleiðis þarf að hafa í huga að 2. grein byggingarreglugerðar og 1.3. grein skipulagsreglugerðar þurfa einnig að breytast til samræmis.

Í 8. grein er hafnarstjórnnum sem starfa samkvæmt lögum þessum gert skylt að senda Siglingastofnun ársreikninga sína árlega. Gagnvart höfnum í einkaeigu sem engra styrkja njóta frá hinu opinbera sbr 19. grein, er hér um algerlega óskiljanlegt ákvæði að ræða. Að sjálfsgöðu eiga hafnir að uppfylla sömu kröfur til öryggis og umhverfis, óháð rekstrarformi, en ekki er hægt að sjá að Siglingastofnun hafi nokkra ástæðu til að fá afhenta ársreikninga þeirra fyrirtækja sem reka hafnir, enda um viðkvæmar viðskiptaupplýsingar að ræða, sem ekki er eðlilegt að dreifa að óþörfu. Eðlilegt er hins vegar að hafnir sem njóta ríkisstyrkja sé skylt að gera grein fyrir fjárreiðum sínum og að sjálfsgöðu gilda samkeppnislög um þennan rekstur.

Óeðlilegt er einnig að gera kröfu um að lagt verði til hliðar fjármagn samkvæmt nánari ákvæðum í ósettum reglugerðum til að tryggja fjármagn til fullnægjandi viðhalds og endurnýjunar. Ástand hafna og hafnarmannvirkja á ávallt að vera með þeim hætti að öryggi sé tryggt, óháð fjárhagsstöðu sbr 7. grein og má því segja að þetta ákvæði veiki þá kröfu ef hallarekstur er á höfninni þar sem hluthafar geti vanrækt viðhald í skjóli lélegs fjárhags með vísan til þessa ákvæðis, enda þeim

Oliudreifing ehf

Pósthólf 4230 · 124 Reykjavík · Sími 550 9900 · Fax 550 9999

einungis í undantekningartilfellum heimilt að skjóta auka fjármagni til viðhalds sbr 18. grein.

Í 16. grein segir að tekjum og eignum hafnarsjóðs megi einvörðungu verja í þágu hafnarinnar og í 11., 17. grein segir að samanlagðar tekjur megi ekki vera hærrí en sem nemur kostnaði við að reka höfnina. Þessi ákvæði eru ónákvæm og gefa hafnarsjóðum möguleika á að láta einn hluta reksturs hafna niðurgreiða annan, t.d. að hafnargjöld fiskiskipa séu niðurgreidd með vörugjöldum af olíu sem ekki er ætluð til notkunar í viðkomandi höfn heldur jafnvel samkeppnishöfn og eins að önnur starfsemi en bein hafnarstarfsemi, t.d. löndunarþjónusta sé seld á undirverði til að laða ákveðna starfsemi að og aðrir tekjupóstar látnir bera kostnaðinn. Er því lagt til að í 17. grein sé kveðið á um að einstakir þættir rekstrarins skuli vera aðskildir í bókhaldi og gerð krafa um að þeir séu sjálfbærir og standi undir raunverulegum kostnaði við þá þjónustu sem veitt er.

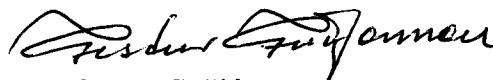
Eins er nauðsynlegt að setja inn í 11. og 17. grein ákvæði um að höfnum sé ekki heimilt að innheimta gjöld fyrir aðra þjónustu en þá sem sannanlega er veitt og óskað hefur verið eftir, svo sem hafnsögugjöld, dráttarbatþjónustu, sorphirðugjald og festargjöld, sem oft á tíðum hefur verið innheimt án þess að nein þjónusta liggi þar að baki og ætti að vera á valdi viðskiptavinar að óska eftir henni, svo fremi sem það stofni öryggi ekki í hættu.

Í 20 grein segir að höfn, sem rekin er skv 3. tölul 1. mgr 8. grein og er að meirihluta til í eigu sveitarfélags er heimilt að reka höfnina, hafntengda atvinnuaðstöðu og hafntengda þjónustu án takmarkana. Ef greinin er lesin ein og sér má skilja hana þannig að hafnir sem eru í minnihlutaeigu sveitarfélaga megi ekki reka nema með takmörkunum, sem getur ekki verið ætlunin og ekki í samræmi við athugasemdir með frumvarpinu. Réttara væri að orða greinina eins og segir í athugasemdum, þ.e.a.s. að höfn sem er í minnihlutaeigu sveitarfélags eða í eigu einkaaðila sé heimill rekstur án takmarkana, meðan rekstur hafna sem eru í meirihlutaeigu sveitarfélaga skuli takmarkaður við rekstur hafnarinnar, hafntengda atvinnuaðstöðu og hafntengda þjónustu. Þetta þarf að vera skýrt svo ekki þurfi að stofna sérstakt rekstrarfélag um rekstur einkahafna, með því óhagræði og aukavinnu sem því fylgir.

Að öðru leyti gerir félagið ekki athugasemdir við frumvarp þetta sem þarfnast greinilega talsverðra endurbóta.

Virðingarfyllst

f.h. Olíudreifingar ehf.,

Gestur Guðjónsson

Umhverfis- og öryggisfulltrúi